

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра музикознавства та музичної освіти

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з навчальної дисципліни

«Розвиток наукової галузі»

Змістові модулі:

«Історичне та теоретичне музикознавство»,

«Музична культурологія»,

«Методологія сучасного музикознавства»,

«Актуальні проблеми музичної педагогіки»

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньої програми Музичне мистецтво

**Опис програми екзамену з навчальної дисципліни
«Розвиток наукової галузі»**

Курс	2
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Форма проведення	Семестровий контроль (екзамен) проводиться у письмовій формі – у формі відповіді на питання білетів, які охоплюють усі змістові модулі навчальної дисципліни
Тривалість проведення:	2 години
Максимальна кількість балів:	40
Орієнтовний перелік питань:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія дискурсу в музикознавстві. 2. Типологія спеціальних методів музикознавчої науки. 3. Концепції музичного стилю на межі ХХ – ХХІ ст. 4. Інтегративна музикознавча методологія. 5. Специфіка когнітивного підходу в аналізі музичних явищ. 6. Історико-теоретичні аспекти наукової творчості Р. А. Хаттена. 7. Емпіричні та теоретичні засади методології музикознавства. 8. Основні засади теорії інтерпретації В. Москаленка. 9. Музичне джерелознавство як галузь історичного музикознавства. 10. Питання феноменології музичного мислення в роботах І. Пясковського. 11. Актуальна проблематика сучасного західного музикознавства. 12. Основи рецептивної поетики музичного твору. 13. Семіотичні аспекти музикознавчих досліджень ХХ – початку ХХІ ст. 14. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства в концепції Ю. Чекана. 15. Метод семіотичного аналізу Е. Тарасті та Р. Монелля. 16. Інтертекстуальні аспекти музикознавства кінця ХХ – початку ХХІ ст. 17. Теорія стадіальності О. Зінькевич. 18. Етапи розвитку теорії музичних стилів (від Г. Адлера – до Р. Тарускіна). 19. Проблеми філософії музики в музикознавчих дослідженнях ХХ –

початку ХХІ ст.

20. Культура як феномен; культура – основа буття та дослідження культурно- художніх явищ.
21. Предмет, проблематика, основні принципи та завдання музичної культурології.
22. Предметно-сміслові інтенції музичної культурології.
23. «Діалог культур» та принципи його актуалізації в сучасній музичній культурі; мультикультуралізм, транскulturалізм; музична культура в сучасному глобалізаційному просторі.
24. Музична культурологія в структурі гуманітарних наук; трансдисциплінарні дослідження культури і музичної культури.
25. Музичний (художній) твір як продукт культури; музичний твір та музичний текст у просторі культури.
26. Функції та семіотика музичної культури.
27. Філософсько-культурологічна теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля та концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка.
28. Європейська музична культура в символічний, класичний, романтичний, інтенціональний періоди становлення.
29. Сильова динаміка європейської музики та провідні стилі європейської музичної культури.
30. Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ та принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.
31. Європейська музична культура в заключний – інтенціональний – період становлення: історичний і метаісторичний зріз.
32. Музичний (художній) твір як продукт культури; музичний твір у просторі культури.
33. Культура і художній (музичний) текст; текст у просторі культури; інтертекстуальність як явище.
34. Сильова динаміка і стильовий плюралізм європейської музики кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.

35. Нео-, полі-, пост- і квазі- явища в музиці кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.; принципи культурно-стильового аналізу сучасної музики.
36. Модернізм і постмодернізм як дві моделі можливого узагальнення культурно-художнього розвитку; модернізм-постмодернізм та інтенціоналізм культури і (музичного) мистецтва.
37. На шляху до змішаного, синтетичного, «всеохоплюючого» стилю (В. Сильвестров), метастилію.
38. Іntenціональний стиль як виразник характерних тенденцій звершеного розвитку європейської музичної культури кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.
39. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.
40. Емпіричні основи методології.
41. Теоретичні основи методології.
42. Спеціальні методи музикознавства.
43. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства: причини та прояви.
44. Понятійний апарат музикознавства.
45. Теоретична модель аналізу музичного твору.
46. Типи та аспекти музично-історичних досліджень.
47. Музично-історичні концепції минулого та сучасності.
48. Загальнонаукові методи, актуальні для дослідження культурно- мистецьких явищ.
49. Методологічні підходи дослідження історії музики.
50. Напрями методологічного вчення у музикознавстві.
51. Методи аналізу музики другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
52. Шляхи герменевтичного пізнання музичних явищ.
53. Проблеми методології сучасного музикознавства.
54. Методологія парамузикознавства Б. О. Сюті.
55. Музично-естетичні погляди українських філософів на процес формування національної педагогічної

- кордоцентризм Г. Сковороди.
57. Розуміння творчості і свободи українськими філософами.
  58. Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці.
  59. Національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація як об'єктивні складові національної культури і мистецтва.
  60. Українське Відродження XVII – першої половини XVIII ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи.
  61. Музична освіта у Києво-Могилянській академії.
  62. Музика в навчальних закладах України XIX ст.: уроки музики в середніх навчальних закладах, музичні класи при університетах, музичні школи.
  63. Ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах.
  64. Музично-педагогічна діяльність М. Лисенка та його музично-драматична школа.
  65. Педагогічна діяльність В. Пухальського, Г. Ходоровського, М. Тутковського.
  66. Погляди К. Стеценка на розбудову національної школи та проблеми музичної освіти.
  67. М. Леонтович і його погляди на особливості викладання музичних дисциплін в школі.
  68. Формування національної вищої музичної освіти у 30-ті рр. XX ст.
  69. Особливості подальших зрушень процесу розвитку національної музичної педагогіки у XX ст. та історичні етапи її становлення.
  70. Основні блоки структури особистості за сучасними дослідженнями європейської педагогіки.
  71. Концепції творчості у працях європейських вчених.
  72. Висвітлення проблем музичної творчості зарубіжними дослідниками І. Поледняком, М. Монтессорі, П. Еббсом, Е. Сторром, Р. Гіббсоном.
  73. Світові системи музично-творчого виховання особистості за Су Сібатом,

	<p>Дж. Кендалом, Р. Шафером, Е. Жак-Далькрозом, К. Орфом, З. Кодасем, Б. Бартоком.</p> <p>74. Теорія музичної комунікації Ю. Ніколаєвської.</p>
Критерії оцінювання	<p>36–40 балів за відмінне висвітлення змісту визначених питань; <i>в сумі у вказаних трьох питаннях</i> припускаються 1–2 незначних помилок. Аспіранти демонструють високий рівень опанування дисципліною: дають правильну й лаконічну відповідь на питання; правильно визначають і характеризують зміст понять та явищ.</p> <p>31–35 балів за добре висвітлення змісту визначених питань; <i>в сумі у вказаних трьох питаннях</i> припускаються 3–5 незначних помилок. Аспіранти демонструють добрий рівень опанування дисципліною: загалом дають правильну відповідь на питання; з незначними помилками визначають і характеризують зміст понять та явищ.</p> <p>25–30 балів за посереднє висвітлення змісту визначених питань; <i>в сумі у вказаних трьох питаннях</i> припускаються 6–10 різної складності помилок. Аспіранти демонструють середній рівень опанування дисципліною: з помилками відповідають на питання; з помилками визначають і характеризують зміст понять та явищ.</p> <p>1–24 бали за низький рівень висвітлення змісту визначених питань; <i>в сумі у вказаних трьох питаннях</i> припускаються більше 10 різної складності помилок. Аспіранти демонструють низький рівень опанування дисципліною: з грубими помилками відповідають чи не можуть дати відповідь на питання; з грубими помилками визначають чи не визначають, характеризують чи не можуть охарактеризувати зміст понять і явищ.</p>
Екзаменатори:	<p><i>Опанасюк Олександр Петрович,</i> доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та музичної освіти</p>